

International Journal of **Kannada** Research

www.kannadajournal.com

ISSN: 2454-5813
IJKR 2017; 3(3): 107-108
© 2017 IJKR
www.kannadajournal.com
Received: 25-05-2017
Accepted: 27-06-2017

ಡಾ.ಬಾಳಪ್ಪ.ಎ.ಬಿ.
ಕನ್ನಡ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಬಿ.ಎಂ.ಎಸ್.ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ
ಕಾಲೇಜು ಹುಳಿಯಾರು, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ

ಗುಂಡಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ-ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಡಾ.ಬಾಳಪ್ಪ.ಎ.ಬಿ.

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸೂಚಿ

ಹಂಪಿಯ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಚಲನಶೀಲ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವುಳ್ಳ ಡಾ.ಕೆ.ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ 'ಗುಂಡಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ' ವು ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನಾ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ಕೃತಿ. ಶಿವಶರಣರು ಕಲ್ಯಾಣ ಕ್ರಾಂತಿಯ ವಿಪ್ಲವಾನಂತರ ತಮ್ಮ ನೆಲೆಯನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಚದುರಿ ಹೋದರು. ವೀರಶೈವರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳೆನಿಸಿದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉಳವಿ, ಕೂಡಲಸಂಗಮ, ಬಸವಕಲ್ಯಾಣಗಳೆಡೆಗೆ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಆಂಧ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಗಿ ಶ್ರೀಶೈಲಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ಕಂಡುಕೊಂಡದ್ದು ಇತಿಹಾಸ. ೧೨ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿದ ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಉತ್ಪಾಂತಿಯ ಚಿರಂತನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಆದರ್ಶ ಸಮಾಜವೊಂದರ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಪೋಷಕವಾಗಿದ್ದವು. ಶರಣ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸ್ತರದ ಜನರು ತಮ್ಮನ್ನು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಹವಣಿಸಿದರು. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದುಕಿನ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸ್ವರೂಪರಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯರೆನಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅಲ್ಲದೇ ಮಾದರಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದರು.

ಶರಣ ಚಳವಳಿ ಇಂದು ಇತಿಹಾಸ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣದ ಕಲಚೂರಿಗಳಿಂದ ಈ ಜನಾಂದೋಲನವು ತನ್ನ ಪ್ರಾಜ್ಞಲ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು, ಅಭ್ಯುದಯ ಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಅಂದಿನ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಅದು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಚದುರಿಹೋದ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಂತಿದ್ದ ಶರಣರು ಶ್ರೀಶೈಲದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಕಂಡುಕೊಂಡಾಗ ಓರಂಗಲ್ ಕಾಕತೀಯರ ಅರಸನಾದ ಗಣಪತಿರಾಯನಿಗೆ ಇದರ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತು.ಇದು ಶಿವಶರಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಭುತ್ವಗಳ ಸಮಾಗಮವಾಯಿತು. ಸಂಘರ್ಷದ ಬದುಕಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಬದುಕಿಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿತು. ಶಿವಶರಣರಿಗೆ ರಾಜಾಶ್ರಯ ದೊರೆತು ಇವರ ಮುಖೇನ ರಾಜನಿಗೆ ಪ್ರಚಾರ ದೊರೆತರೆ ರಾಜನಿಂದ ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮವು ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹರಹನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಯಿತು. ಈ ಧರ್ಮದ ಪುನರುತ್ಥಾನದ ಮತ್ತೊಂದು ಆಯಾಮ ಆರಂಭವಾದುದು ಈ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ.

ಪೀಠಿಕೆ

ವಚನೋತ್ತರ ಯುಗದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಧ್ಯಮ ಪ್ರಸಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವು ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ ಕಾಲವಿದಾಗಿತ್ತು.ಇದರ ಕೇಂದ್ರ ಭಾಗವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ತಲುಪಬೇಕೆಂಬುದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರದ ಭಾಗವಾಗಿಯೇ ರೂಪ ಪಡೆದ ಕೃತಿ ಗುಂಡಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಇತಿಹಾಸ ಮೂಲಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮೂಡಿಸುವ ಕೃತಿಯಿದಾಗಿದೆ. ಭಿನ್ನ ಕವಿಗಳ ಭಿನ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಕೃತಿಯೂ ಹೌದು. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರಿವಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದ ಸಂಕ್ರಮಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಯೊಂದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸುವ ಕೃತಿಯಾಗಿ ಗುಂಡಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಮಗೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವ ಇದರಲ್ಲಿ ಪೌರಾಣಿಕ, ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಸಮಕಾಲೀನಗೊಳಿಸಬಹುದಾದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಎಂಟುನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇವು ಒಂದು ಆದರ್ಶ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳಾಗಿದ್ದವು ಎಂಬುದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಚಕಿತರಾಗಿಸುತ್ತವೆ.

Correspondence
ಡಾ.ಬಾಳಪ್ಪ.ಎ.ಬಿ.
ಕನ್ನಡ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಬಿ.ಎಂ.ಎಸ್.ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ
ಕಾಲೇಜು ಹುಳಿಯಾರು, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ

ಬಸವೋತ್ತರ ಯುಗದ ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಈ ಕೃತಿಯು ಒಂದು ತಾತ್ವಿಕ ಸಂದೇಶವನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕಲ್ಯಾಣ ಕ್ರಾಂತಿಯ ನಂತರದ ಪಲ್ಲಟಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವ ಈ ಕೃತಿಯು 'ಮೊರೆಹೊಕ್ಕವರ ಕಾಯ್' ವ್ರತವೀರರ ಸಂಕಥನ. ವ್ರತ ಎಂಬುದು ಪ್ರಾಚೀನರ ಬದುಕಿನ ಅನಿವಾರ್ಯ ಆಚರಣೆ. ಇದು ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿತ್ತು.

ಗುಂಡಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹರಿಹರನ ಕಥನ ತಂತ್ರಗಳ ಮಾದರಿಯೊಂದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಿಚ್ಚಿಡುತ್ತದೆ. ಶರಣರನ್ನು ಶಿವನೇ ಪರೀಕ್ಷೆಗೊಳಪಡಿಸುವುದು, ನಂತರ ದೈವದಿಂದಲೇ ಅವರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಂತಹ ವಿಭಿನ್ನ ಆಯಾಮಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಶರಣ ಅಥವಾ ಭಕ್ತನು ದೈವದಡೆಗಡೆ ತುಡಿಯುವ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವನಾದರೆ, ದೈವವು ಭಕ್ತನಿಗೋಸ್ಕರ ಪರೀಕ್ಷೆಗೊಳಪಡಿಸಿ ಅವರ ಅಂತರಂಗ ಶುದ್ಧಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಭಾಷ್ಯಶುದ್ಧಿಯ ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಮಿಡಿಯುವ ದೈವದ ಗುಣ ನಮಗೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಲೌಕಿಕ ಬದುಕನ್ನು ಹಸನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ನೆಲೆಯು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೆ ಹಸನಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬ ಮಹತ್ವ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಓದುಗ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸುವ ಕೃತಿಯು ಇದಾಗಿದೆ.

ವಿಭಿನ್ನತೆಯು ಕವಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದರಿಂದ ಕೃತಿಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಒತ್ತಡದ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಯುಗ ಧರ್ಮವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ವೀರಶೈವಧರ್ಮದ ಪುನರುತ್ಥಾನದ ಮತ್ತೊಂದು ಶಕೆ ಕರ್ನಾಟಕೇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಪಡೆಯಲು ಹವಣಿಸಿದೆ. ಸರ್ವದೇಶ, ಸರ್ವಕಾಲ ವ್ಯಾಪ್ತವಾದ ಆದರ್ಶಗಳು ಮುನ್ನಡೆಸುವ ಸೂತ್ರಗಳಾಗಿ ಒಂದು ದೇಶದ ನಂಬಿಕೆಗಳಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳು ಹತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದುದು ಪಂಪನಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಬಂದ ರನ್ನನಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತವಾಗಿದೆ. ಯಾವದೇ ಕಾಲದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ ಬದುಕನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯ ಮತ್ತು ಆದರ್ಶಗಳು ಒಂದರೊಳಗೊಂದು ಬೆಸೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಇವು ಪ್ರದಾನವಾಗಿ ವ್ಯಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಸಮಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಿ ಸಮಾಜದ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ನಡೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಗುಂಡಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯವು ದೇಶಿ ಛಂದೋಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಹಾಡುಗಬ್ಬದ ಮೂಲಕ ಶರಣರ ವೀರಗುಣನವನ್ನು ಕೀರ್ತಿಸುವ ಕಥಾಹಂದರಕ್ಕೆ ಶಿಷ್ಟಪದ ಮತ್ತು ಜನಪದ ಪರಂಪರೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ನಾಮಾವಳಿಗಳಲ್ಲಿ, ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ, ತಿಪದಿ, ಚೌಪದಿ, ಸಾಂಗತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಜನಪದ ಖಂಡಕಾವ್ಯವಾಗಿ ನೀಲಗಾರರ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಶಿಲ್ಪಗಳ ಮೂಲಕವೂ ಕಾವ್ಯವೊಂದರ ಅವಲೋಕನಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿರುವುದು ಇದರ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷ. ಇದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಗಳ ಅಂತರ್ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪ್ರಚುರಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಗುಂಡ ಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಆಯಾಮಗಳಿರುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾಗದು. ಸಾಹಿತ್ಯ ತಂತ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಶಿಲ್ಪಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ದೈವೀ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಆರಾಧಿಸುವ ಮುಖೇನ ಅವರ ಬದುಕಿನ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿದರು. ಇದರಿಂದ ಗುಂಡಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯಗಳು ಆರಾಧ್ಯ ದೈವವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಾಡವರನ್ನು ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅನುಮಾನವಿರಲಾರದು. ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಗುಂಡಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯಗಳ ಬದುಕು ಮಾದರಿ ಮತ್ತು ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ಐತಿಹಾಸಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಗುಂಡಯ್ಯ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯ ಬೇಡ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ವೀರ ವ್ರತವನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ

ಪಾಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಇವರ ಮೇಲೆ ಶರಣ ಚಳುವಳಿಯು ಅಗಾಧವಾದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿತು. ಆಚರಣೆ ಆರಾಧನೆ ಜನವದಂತಿ, ನಂಬಿಕೆಗಳಂಥ ಮೌಕಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದು ಪ್ರಸಾರ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಇಂಬು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶಿಲ್ಪಗಳಂಥ ಲಿಖಿತ ದಾಖಲೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ ದಾಖಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಸಕಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ಜೀವನ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ವರ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ದಾಟಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಈ ಕಾವ್ಯಗಳು ನಮಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕವಾಗಿ ತೋರುತ್ತವೆ.

ಗುಂಡಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಯಾಮಗಳಿರುವಂತೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪಾಠಳಿಯೂ ನಡೆ. ಶಿವಶರಣರ ಕತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಪುರಾಣ ಕಲ್ಪಿತ ಪಂಚವಿಂಶತಿ ಲೀಲೆಗಳು, ಶೂಲಮರೆಸುವ ಹಬ್ಬಗಳು, ಬೆನ್ನ ಸಿಡಿಯೇರಿಸುವ ಆಚರಣೆಗಳು, ಅಗ್ನಿ ಕುಂಡ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ವಗ್ಯಯ್ಯ, ವೀರಗಾಸೆ, ಸಾರುವಯ್ಯ ಮುಂತಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ವೃತ್ತಿಗಾಯಕರು ಆ ಕಾಲದ ವಚನ ಮತ್ತು ಆಗಮ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅನುಸಂಧಾನದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಕಾವ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ಕಾಲಮಾನದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕಾಂಧ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶೈವೋಪಾಸನೆ, ಶಿವನಿಷ್ಠೆಯ ಬಿರುಸಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾಗಿದ್ದವು.

ಭಾವುಕತೆ ಪ್ರದಾನವಾದ ಅಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯ ತನ್ಮಯತೆ ಅಧಿಕ. 'ಮೊರೆಹೊಕ್ಕವರ ಕಾಯ್' ಎಂಬ ವೀರವ್ರತವನ್ನು ಒಡೆಯಲು ಶಿವನೇ ನಾರದನೊಡಗೂಡಿ ಬರುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಎಂತವರನ್ನೂ ವಿಸ್ಮಯಕ್ಕೆ ದೂಡಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅಚಲ ವ್ರತವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು ಕಾಕತೀಯ ಅರಸನಾದ ಗಣಪತಿ ಅರಸನ ಮನೆಗೆ ಕನ್ನವಿಕ್ಕಿ ಗುಂಡಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯರಲ್ಲಿ ತಲೆಮರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರಲು ರಾಜನು ಆದೇಶಿಸಿದಾಗ ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪದಂತೆ ಆಶ್ರಿತರಾದವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ವ್ರತದಂತೆ ತಾವು ಪ್ರಾಣತ್ಯಗಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧರಾಗುವುದು, ರಾಜಾಜ್ಞೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಶೂಲಕ್ಕೆರುವುದು, ಶಿವನು ಆಗ ನಿಜರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತು ಶಿವನು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಗಣಪದವಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುವುದು ಇದರ ಕಥಾನಕವಾಗಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ/ಕೊನೆಯಮಾತು

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ದೇಶಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಈ ಕೃತಿಯು ದೇಶಿ ಭಾಷೆ, ಛಂದಸ್ಸುಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸ್ಥಳನಾಮ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿನಾಮಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಇಂಬು ಕೊಡುವ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಓರಂಗಲ್ಲಿನ ಶೂಲದ ಹಬ್ಬದ ಪರಿಸರವು ಕಂಪ್ಲಿ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕುಮಾರರಾಮನ ಸಾಂಗತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಧಿಯನ್ನು ಮೀಸಲಿರಿಸಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ 'ಕರ್ನಾಟಕಾಂಧ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಯಭಾರತ್ವದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಕುಮಾರರಾಮನ ಸಾಂಗತ್ಯದ ಶೂಲದ ಹಬ್ಬದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮುಡಿಕಿರೀಟವಾದರೆ, ಗುಂಡಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯಗಳ ಶೂಲಕ್ಕೆರಿಸುವ ಕಥಾನಕವು ಅಡಿದಾವರೆಯಾಗಿದೆ' ಎಂಬ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಡಾ.ಕೆ.ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಅವರ ಮಾತು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯೇನಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ದೊರೆಯುವ ಶಿಲ್ಪಗಳು ಅಂತರಶಿಸ್ತೀಯ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೂ ಮಹತ್ವದ ಆಕರಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಕರ ಶ್ರಮ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಂಥಮಣಿ

1. ಗುಂಡಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ- ಡಾ.ಕೆ.ರವೀಂದ್ರನಾಥ